

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-620748-III/09/DU

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 15 września 2009 r.

Pan
Andrzej Czuma
Minister Sprawiedliwości

szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęły wnioski asystentów sędziów o zakwestionowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym, jako niezgodnych z wzorcami konstytucyjnymi, regulacji prawnych określających zasady wynagradzania asystentów sędziów wynikających z ustawy z 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U.Nr 26, poz.157 ze zm.).

Od wejścia w życie powyższej ustawy jednym z kryteriów niezbędnych do zajmowania stanowiska asystenta sędziego jest ukończenie aplikacji ogólnej prowadzonej przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury i zdanie egzaminu sędziowskiego. Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy w ramach aplikacji sędziowskiej, trwającej 54 miesiące, aplikanci odbywają 24 miesięczny staż na stanowiskach asystenta sędziego a następnie referendarza. W okresie stażu aplikanci otrzymują wynagrodzenie za pracę ustalone w wysokości wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej referendarza sądowego (art. 45 ustawy o KSSiP).

Tymczasem osobom, które pozytywnie zakończyły szkolenie w ramach poprzednio obowiązującego systemu aplikacji sądowej, złożyły egzamin sędziowski i zostały zatrudnione na stanowiskach asystentów sędziów, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze asystenckie określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 23 lipca 2008 r. w sprawie wynagrodzenia asystentów sędziów (Dz.U.Nr 141, poz.891).

Takie rozwiązanie różnicuje grupę zawodową w sferze wynagradzania i jest odbierane jako dyskryminujące wobec asystentów sędziów zatrudnionych na zasadach obowiązujących przed wejściem w życie przepisów ustawy o KSSiP.

Kolejnym zastrzeżeniem podniesionym przez skarżących jest zróżnicowanie wynagrodzenia asystentów w zależności od rodzaju sądu (rejonowy, okręgowy, apelacyjny), w którym są zatrudnieni. Należy podkreślić, że w świetle obowiązujących

przepisów prawnych, zakres obowiązków asystentów sędziów jest taki sam dla wszystkich asystentów, bez względu na podstawę zatrudnienia (zatrudnienie po aplikacji, czy też w ramach stażu aplikacyjnego) i rodzaj sądu, w jakim pracują.

Ustawodawca udzielając Ministrowi Sprawiedliwości delegacji do określenia w drodze rozporządzenia (art. 155 § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych) szczegółowego zakresu i sposobu wykonywania czynności przez asystentów sędziów nie dokonał rozróżnienia w tym zakresie w zależności od instancji sądu. Rozporządzenie jest zgodne z delegacją i takiego zróżnicowania nie wprowadza. Pojawia się ono natomiast w zakresie wynagradzania. Wynagrodzenie zasadnicze asystentów jest określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 23 lipca 2008 r. w sprawie wynagrodzenia asystentów sędziów (Dz.U. Nr 141, poz.891). Różnice w kwotach wynagrodzenia przysługującego asystentom z poszczególnych sądów są istotne i jest to odbierane przez skarżących jako przejaw dyskryminacji w zatrudnieniu. Skoro asystenci sędziów wykonują jednakową pracę w każdym z sądów, to powinni podlegać takim samym zasadom wynagradzania; ewentualne zróżnicowanie powinno mieć charakter indywidualny i wynikać z oceny jakości wykonywania pracy.

Działając na podstawie art. 16 ust.1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o RPO (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz.147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przeanalizowanie zreferowanego problemu i przedstawienie stanowiska zarówno co do kwestii merytorycznych, jak również zakresu ewentualnych działań legislacyjnych resortu.

z poleceniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich